

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Naslov: Za vero in narod — za pravičnost in pravico — za boja za smisel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 175.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 11. SEPTEBRA — THURSDAY, SEPTEMBER 11, 1941

LETNIK (VOL.) I.

Churchill za več pomoči - Prihod jugoslov. zastopnikov

Apeliral na Ameriko, naj več producira

V svojem govoru izrazil Churchill priznanje Ameriki za pomoč, Rusiji pa, ko bo zadržala Nemčijo na svoji fronti preko zime. — Namig na morebitno ofenzivo.

London, Anglija. — Ameriška pomoč za Anglijo je bila doslej zelo uspešna, zlasti pri bojih na Atlantiku, vendar pa bilo še več pomoči za Anglijo od tamkaj zelo dobrodošlo. V takem smislu se je izrazil min. predsednik Churchill v svojem govoru, ki ga je imel ta terek pred nižjo zbornico in v katerem je podal podrobnosti o poteku vojne.

Predvsem je Churchill izrazil priznanje učinkovitosti patroliranja Atlantika od strani ameriških bojnih ladij, češ, da je ravno to pripomoglo, da je prihajal material, poslan v Anglijo, na namembni kraj. Ob tej priliki je omenil, da bi bila potrebna še večja pomoč, češ, da bitka za Atlantik še ni dobljena. Mimogrede je omenil Churchill, da bi bilo za Anglijo dobrodošlo, ako bi ji prišla na pomoč tudi ameriška armada, češ, da "trditve, da ne potrebujemo velike armade, je zmotna," in, da bo Anglija mogoče prisiljena, postaviti večjo armado, kakor jo je imela v 1918. V teh besedah se vidi tudi namig, da misli Anglija na ofenzivo, kajti, kakor znano, je v 1918 imela svojo armado na evropskem kontinentu, na franc. bojišču.

V splošnem pa je nevarnost od Hitlerja zelo zmanjšana, je povdaril Churchill in zaslugo za to očitno pripisal Rusiji, češ, da je ta definitivno razbilita Hitlerjevo upanje o kratki vojni ter bo njena armada od 10 do 15 milijonov mož prisiljena Nemčijo, da se bo morala borovati na vsej dolgi fronti skozi celo ostro rusko zimo. Tekom treh mesecev, kar traja vojna na vzhodu, je dejal, so bile namške izgube večje kakor v katerem koli letu svetovne vojne in znašajo okrog dva milijona ranjenih in ubitih. Da bo mogla Rusija vzdržati svojo fronto preko zime, v to svrhu ji pošilja Anglija vsjo pomoč, kar je more pogrešati, je omenil Churchill in dostavil, da bi želel, da bi Amerika povečala svojo produkcijo vojnega blaga, s čimer je očitno meni, naj bi znižala civilno konsumpcijo ter dala več prilike vojni industriji.

Z URO IMA TEŽAVE

Chicago, Ill. — Neki bogataš iz Louisville, Ky., po imenu N. E. Finzer, je točasno na obisku pri svojem sinu, ki prebiva tukaj, in to priliki je hotel izrabiti, da da svojo uro v popravilo. Mož pa je razočaran, kajti v celi Chicagi ne more najti urarja, ki bi bil pripravljen, to delo izvršiti. Ura je namreč nekaj posebnega: Ne kaže samo dnevnega časa, marveč tudi teden, mesec in

ANGLIJA IŠČE LE PROFIT, PRAVI FRANCOZ

Vichy, Francija. — Znan francoski pisatelj A. La Rochelle je podal zadnji ponedeljek v svojem listu o Angliji sliko, ki za te ni posebno častna. Dejal je namreč, da Angliji ne gre toliko za principe, marveč čakajo le, da dobe čim največji profit. Ako bi jim kazalo, pravi, bi bili pripravljeni, sprejeti ugoden mir z Nemčijo in zapustiti vse svoje zaveznice; obrnili bi se celo proti Ameriki, da dobe od nje nazaj, kar so ji bili prisiljeni prepustiti. Pisatelj povdarja, da mečejo Britanci očel posebnost na francoske posesti v Afriki, da jih dobe v svoj imperij, da prejmejo s tem nadomestilo za Kanado in Avstralijo, ki prehajate čimdalje bolj pod vpliv Zed. držav.

JAPONKE ZA PONOVO MOŽITEV VDOV

Tokio, Japonska. — Na Japonskem se na splošno ponovna možnost vdov ne odobrava in se je to, doslej dokaj strogo izvajalo. Te dni pa se je pokazalo, da pri Japonkah, zlasti pri mlajših, ta tradicija ni priljubljena, in se bo najbrž opustila. Neka ženska revija je namreč izvedla glasovanje med 15.000 dijakinjami, da sliši njih mnenje. Med temi pa se jih je 58 odstotkov izrazilo, da so naklonjene ponovni ženitvi vdov. Med ostalimi 42 odstotki je bilo več podeželskih deklet kakor pa mestnih in se torej vidi, da je podeželje bolj konservativno ter bolj drži na tradicije.

POSLUŠALI BODO PREDSEDNIKA IN LINDBERGA

Des Moines, Ia. — Na zborovanju organizacije America First, ki se bo vršila ta četrtek zvečer, bodo imeli navzoči priliko slišati predsednika Roosevelta in njegovega oponenta Lindbergha. Ukrenilo se je namreč, da se bo najprej odajal predsednikov govor po radio, ki je bil objavljen za ta večer, na kar bo nastopil Lindbergh, ki bo na zborovanju glavni govornik.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

JAPONCI OB ZASEDANJU INDO-KITAJSKE

Slika kaže, ko je oddelek japonskih vojakov na kolesih prispel v francosko kolonijo v južni Aziji, Indo-Kitajsko. S privojenjem francoske vlade so zasedli Japonci precejšen del te kolonije.

Vladne in druge osebnosti v Washingtonu

Zastopniki Slovencev, Hrvatov in Srbov prispeli v Ameriko na obisk iz inozemstva. — Hrvaški ban pozdravil ameriške Jugoslovane. — Slavnosten obed na čast gostom.

KRATKE VESTI

Tokio, Japonska. — Tukajšnja vlada namerava postaviti načelnike krščanskih cerkva na Japonskem na častno stopnjo cesarskih nameščancev, kar so bili doslej le voditelji budizma in šintoizma. V poštev prihaja le katoliška cerkev, ker je ta edina, ki je uradno priznana.

Chicago, Ill. — Od načelnika čičaške komisije za obrambo se je v ponedeljek objavilo, da je mesto prispelo 210.610 funtov aluminija med kampanjo, ko se je kolektala ta kovina za obrambne svrhe.

Kairo, Egipt. — Na podlagi vojaškega zakona se je v ponedeljek izdala odredba, po kateri je prepovedano vsem, ki prebivajo v Egiptu in imajo v posesti ameriške dolarje ali kredite, trgovati s temi brez dovoljenja finančnega ministra.

No. Chicago, Ill. — V tukajšnjem mestu se je v ponedeljek uveljavil zakon, po katerem morajo biti otroci, stari 14 let ali manj, doma zvečer najkasneje ob 9:30. Za kršitev zakona je določena globa od \$1 do \$25, ali pa se starši celo lahko pokličejo pred sodnijo.

V ANGLIJI VEČ KRUHA KOT PRED VOJNO

London, Anglija. — Britanija je edina evropska dežela, v kateri se povzije več kruha, kakor se ga je pred vojno. Tako se je izrazil v ponedeljek minister za prehrano in dostavil, da je bistveno potrebnih živil v Angliji letos več kot pred letom dni, kljub oviram na Atlantiku.

Naš list je prejel v torek iz Washingtona brzojavko z obvestilom, da so prispeli tja iz inozemstva odlične jugoslovanske vladne in druge osebnosti. Brzojav se delno glasi: "Sinoči so prispeli v Washington ban hrvatske banovine dr. Ivan Subasić z gospo in člani jugoslovanske vlade, v izgnanstvu, gospodje ministri Franc Snaj, Bogoljub Jeftić z gospo, dr. Božidar Marković z gospo, Sava Kosanović. Na washingtonski postaji so jih pričakali poslanik g. Konstantin Fotić z gospo in s celokupnim osobljem poslanstva kraljevine Jugoslavije v Washingtonu. Za prihod znamenitih srbskih, hrvatskih in slovenskih političnih delavcev vlada v celokupnem priseljenstvu veliko zanimanje."

Brzojavka nadaljuje, da je bil hrvatski ban Subasić vzaščen nad številnimi pozdravi, ki jih je prejel od vseh strani od hrvatskih priseljencev, ter se jim je potom tiska zahvalil za nje, povdarjajoč, da so s tem pokazali svojo narodno zavest in odločnost v borbi za zmago človečanstva in svobode. Enako toplo je pozdravil ban tudi Srbe in Slovence, češ, da so zdaj vsi združeni ob trpljenju, skozi katerega gre ponizana in zaslužena domovina. Bana so pozdravili tudi zastopniki Hrvatov iz južne Amerike in iz Kanade.

Na čast gostom iz stare domovine se je priredila v jugoslovanskem poslanstvu slavnostna večerja, kateri je prisostvovala tudi gospa Dobrila Simovića, soproga predsednika jugosl. vlade. Visokim posetnikom iz domovine želi ob njih prihodu izreči tudi naš list prisrčen pozdrav ter jim kliče: Dobrodošli v deželo svobode med svoje rojake!

Iz stare domovine

Ne ravno častna preteklost diplomatskih zastopnikov "neodvisne" in "svobodne" Hrvatske države, ki zastopajo svojo državo pri ošišeh Berlin-Rim. — Druge še neobjavljene vesti iz starega kraja.

Diplomatski zastopniki "Neodvisne in Svobodne" Hrvatske

(J.K.). — "Svobodna in neodvisna" vlada Mussolinijevega "hrvatskega kraljestva" poslala je v Berlin kot svojega "diplomatskega zastopnika" Dr. Benzona, a v isto svrhu je poslala v Rim Dr. Stjepa Perića, iz Stona na Pelješcu, pri Dubrovniku. — Policije nekolicin držav v Evropi, vključujoči italijansko in nemško, zamogle bi podati krasno sliko "delovanja" teh novih "diplomatskih poslancev", posebno še o prvih fazah njihovega rodoljubnega dela, ko so začeli kot mednarodni švercerji (tihotapci), a zatim iz zadnjih, ko so hoteli, da v isti čas prodajo svoje usluge — večim kakor samo eni "priateljjski" vladi! — Obadva sta rodoljubna, in to ravno iz krajev, katere je, kljub temu da so 99.99% čiste hrvatski — vzela sebi zaščitnica "neodvisne", prijateljska sosedna Italija. Vsled svojih zgodnjih aktivnosti, se je Dr. Stjepa Periću posrečilo, da si je nakopičil lepo vsoto denarja. Za čas skrivanja izdajalca Paveliča po Italiji, Perić mu je posojeval denar za "stanovanje in hrano" in še za nekatere razkošne potrebe, bolj osebne narave. Vsled tega in vsled denarja, se sedaj dokrolasi gospod Stjepo smatra za enega — "najodličnejših oseb" v novi hrvatski državi!

Napad na nedolžnega kmeta

Posestnik Anton Krett, stanujoč v Kutincih v občini Sv. Jurij ob Ščavnici je prišel neko noč na policijsko stražnico ter povedal, da ga je neznanec napadel v Studenškem gozdu. Neznanec mu je vrgel debel kamen v glavo tako močno, da je padel, vendar je prišel k sebi ter začel klicati in groziti, da bo streljal. Pri sebi je imel 3.000 din. Neznanec se je ustrašil ter zbežal, proti Lipovcem. Kreft pripoveduje, da je prenočeval v neki vasi, kjer se mu je pridružil neznanec in ga nagovoril, da ga bo spremljal, ker je Kreft vodil konja v Lipušin k vojaškim oblastem. Pri oddaji konja je bil navzoč tudi neznanec ter videl, da ima Kreft večjo vsoto denarja. Ko sta se vračala, ga je neznanec nagovarjal, naj gresta skozi studenški gozd, ker je tam bližnjica proti Mariboru. V sredini gozda se je neznanec ustavil. V tem trenutku je pobral kamen in ga vrgel Kreftu v glavo. Moški je star okrog 18 let, srednje postave, črnopolten, nosi ponošeno obleko, na glavi ima sivo kapo in je obut v stare visoke čevlje. Neznanca pozna hlapec gostilne, v kateri je Kreft prenočeval.

Goljufu je nasel

Delovodja Delavske pekarnice Slavko Čeh iz Tezna, je posodil kolo 36 letnemu pleskarju Matiji Budarju, kateri mu je obljubil, da mu kolo še istega dne vrne. Toda, kljub temu, da je Čeh zahteval od Budarja, da mu kolo vrne, mu oni kolesa ni hotel vrniti, češ, da se je kolo nekaj pokvarilo in da ga je dal v popravilo. Budar tudi ni hotel povedati, kateremu mehaniku je dal kolo v popravilo. V sumnji, da je Budar izposojeno kolo prodal, je Čeh Budarja naznanil oblastem zaradi goljufije.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Roža Pirnat, mati osmošolke klasične gimnazije Zlate Pirnat, ki je bila blaga in od vseh spoštovana ženska. — V Mariboru je umrla Marija Kranjc, soproga nadučitelja. — V Ljubljani je umrl Alojzij Veruik, poštni ravnatelj v pokoj.

Usodna zamenjava

V mrtvašnici mostarske bolnišnice se je pripetila neljuba zamenjava. Hata Turajlić iz Nevesinje je umrla komaj par ur za neko premožno kmetico iz bližnje okolice Mostarja. To kmetico so kmalu nato pokopali na pravoslavnem pokopališču, na zadnji poti jo je pa spremljalo veliko sorodnikov in znancev. — Naslednji dan bi moral biti pogreb Kate Turajlić, Ko so se zbrali sorodniki v mrtvašnici, da bi se od pokojne poslovili, so ugotovili, da leži v krsti truplo popolnoma tuje ženske. Kmalu se je izkazalo, da so Hato, ki je bila muslimanka pokopali prejšnji dan na pravoslavno pokopališče in po pravoslavni obredih. To je bilo pa njenim sorodnikom, ki so bili verni pristasi Mohameda v veliko žalitev, zato so morali truplo pokopne zopet izkopati in je bilo pokopano po muslimanskem obredu.

Z motorja jo je izgubil

V mariborsko bolnico je bila pripeljana 21 letna tkalka Ivana Buhaker. Ivana se je petjala z nekim motociklistom in je sedela na zadnjem sedelu motornega kolesa. Medtem ko je kolesar hitro vozil, je Ivana izgubila ravnotežje in padla s kolesa na tla. Pri tem se je močno pobila in si tudi zlomila desno roko.

Nezgoda

V Stoperah se je pri obsekanju dreves vsekalo s sekiro v levo nogo 54 letni kočar Ivan Fideršek, katerega so morali spraviti v ptujsko bolnišnico.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroči!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izjaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5444

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5444

Maročnina		Subscription	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četiri leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četiri leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtga dopoldna. — Na doplate brez pošilja se ne odira. — Rokopisov prednostno ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1923 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Hitler zgublja igro...

Zgodovina zadnje svetovne vojne kaže, da je germanstvo izgubilo borbo za nadvlado v svetu radi Slovanov. Borba z Rusijo je upropastila in izčrpala gospodarsko, materialno, moralno in idejno Nemčijo in Avstro-Ogersko. Ko je bilo treba leta 1918 odločilno poseči v končno borbo na zapadu, ni bilo na nemški, ne na avstrijski strani več zadostne moči, da bi kljubovali navalu. Sprevideli so in podali so se.

V tej drugi vojni, ki je istega značaja, kakor prva, namreč tudi v tej bije vsenemštvo boj za nadvlado v svetu, so tudi Slovani tisti, ki bijejo odločilno borbo z Nemci. Borba ni lahka, če pomislimo, da je združeno vsenemštvo prosto na zapadu in da nima točasno nikjer druge nobene fronte, ki bi zahtevala kakih večjih sil, ampak ji je na razpolago vsa germanska moč in sila, da jo uporablja proti slovenski Rusiji.

Najodličnejši vojaški strokovnjaki, ki poznajo nemško oboroženo silo, so ob napadu na Rusijo strahoma napovedovali, da nemškega vojnega zmaja Rusi ne bodo mogli zadržati. Nekateri so celo napovedali, da v šestih tednih bo zmaga na nemški strani. Tudi nemški generalni štab je tako natančno izračunal. Minevali so prvi tedni, bliskoviti napadi so se vršili eden za drugim, a uspevali niso, kakor so napovedovali načrti generalnega štaba. Tedaj še le so začeli vojaški strokovnjaki govoriti drugače tudi o ruski vojaški sili. Tedaj so začeli prihajati v poročilih pripombe, da če Rusi vzdrže nemški naval do srede septembra, potem je nekaj upanja. Prva polovica septembra je že skoro minula, a ruska fronta še stoji, močnejša, kakor kedaj in nemške horde ne morejo blicati, kakor bi rade in njihove človeške žrtve, prav tako materialne so grozno visoke. Cvet nemške vojske je v veliki meri padel in enakih izurjenih moči bo vedno manj in manj na razpolago. To se bo poznalo bolj in bolj, posebno pa, ko posejše demokratične vesile odločilo v borbo.

Slovani so bili v zadnji vojni prve žrtve nemškega navala, pa so tudi v tej borbi zdaj Slovani glavna žrtev. Male slovanske države so pomandrane in poteptane. Upajmo, da po vojni bodo zopet obnovljene, ampak cvet slovanskih narodov je moral na žrtvenik, ker se je tako hotelo nemškemu barbarizmu. Krivice, ki jih je nemštvo povzročilo v tej sedanjí borbi slovanstvu so tako velike, tako strašne in nečloveške, da jih zgodovina človeškega rodu nikoli pozabila ne bo. Ali bo kdo te strašne krivice Slovanom popravil? Tega ne ve nihče, ker še ni znano, na kakí podlagi bo zgrajen prihodnji mir.

Računajoč na to, da Nemci ne obratujejo na takem denarnem sistemu, kakor demokratične dežele, pač pa le doprinašajo gvoje prispevke svoji državi v delu s proizvodnjo, deloma pa na podlagi prisiljenega osvajanja po državljanja v okupiranih deželah, kar ni nič drugega kakor navadna tatvina, ki se jo je izmislil Hitlerjev možganski trust, ki vodi Nemčijo možgansko, ne bo v Nemčiji ničesar za kritje kake odškodnine v denarnem oziru. Prisiliti Nemce, da bi odškodnino plačevali s proizvodnjo bo zopet kritično in neizvedljivo. Zopet pa na drugi strani, če Nemci ne bodo zasluženo kaznovani za strašne nečloveške krivice, ki jih povzročajo svetu, bo to germanski rasi in drugim imperialističnim narodom prava potuha, kakor je bilo ono dejanje pred desetimi leti, ko so dovolili Nemčiji moratorij in jih pozneje pustili, da so zasedli Polonjo, se oborožili in se pripravili za ta satanski pokolj, kakoršnega svet še ni videl.

Hitler bo to satansko igro zgubil in z njimi bo zgubilo svojo blazno igro sedemdeset milijonov Nemcev. Ali se naj Nemce pusti nekaznovane, kakor to že nekateri priporočajo. Ta bi bila lepa! Potem svet ne zasluži drugega, kakor da se mu še bolj pušča na glavi in drugod, da pride do pameti. Narod, ki je prešinjšen s tako nečloveško manijo, kakor je nemški narod, ki misli s svojim blaznim Hitlerjem vred, da je od Boga izbran rod, da bi vladal druge in istim zapovedaval, drugi pa da so ustvarjeni za samo hlapčevstvo in suženjstvo, je večno nevaren vsaki civilizaciji in vsakemu redu v svetu. V njegovi družbi ni mesta za druge, ni nobene enakosti, ne demokra-

cije, ne prostosti, ker vse to si lasti nemštvo zase, vse druge narode, pa bi rado imelo za sužnje in hlapce. Tej nečloveški maniji je treba enkrat za vselej napraviti radikalni konec. Iz nemških glav je treba izbiti blazno misel o nemški superiornosti in nikdar več dovoliti, da bi se jim ta misel še kedaj povrnila. Najmanj pa to, da bi se jim še kedaj dovolila priložnost poizkušanja, da bi Nemci še kedaj mogli v boj za to blazno nečloveško misel. Doseči to je velika umetnost. Neizvedljiva pa ni.

Zavezniki morajo po tej vojni ustanoviti stalno kontrolno oblast nad Nemčijo vsaj za dobo dveh treh generacij. Ta oblast naj pazi, na nemško šolstvo, da bo ta nemško mladino učilo prave demokracije, pravo krščansko civilizacijo, da bo nemški narod imel pravo demokratično vladno, da ne bo imel nemški narod nikdar več prilike za oboroževanje takega tipa, kakor v zadnjih letih pod Hitlerjem. Nemški narod se mora demokratizirati in dokler ne bo dosegel pravega demokratiziranja do gotove stopnje, da bo priznaval druge narode za sebi enake, toliko časa se nemštvo ne sme dovoliti nobenih političnih eksperimentov. Če Nemci na to ne pristanejo, naj se Nemčijo zasede in isto vlada z vojsko, Nemčiji pa računa vse stroške za vojsko in tako vladanje Nemčije. Če Nemci ne bojejo k pameti zlepa, naj se jih prisili s silo.

Poreče kdo, to bi pa ne šlo, to bi bilo pa prehudo. Tako!? Kaj pa je to, kar Nemci zdaj počenjajo z drugimi narodi? Kaj je pa to? Ko izganjajo v temnih nočeh druge z lastne zemlje na sto in sto tisoče Slovanov? Ali to pa ni pretrdo? Za take tirane, za take barbare, kakoršne se Nemci izkazujejo zdaj napram Slovanom, ni nobena kazen prehuda!

SLOVENSKI NARODNI MUZEJ 6409 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Vodstvo Slovenskega narodnega muzeja v S. N. Domu na St. Clair Ave. v Clevelandu, O. se želi javno zahvaliti vsem številnim darovalcem raznih stvari v muzej. Iz za zadnjega objava imen prispevalcev se je zopet nabralo precej lepo število rojakov, ki so več ali manj prispevali stvari. Zato je na mestu, da objavim imena, ki doslej še niso bila objavljena, ki so sledela: Matija Pogorelec iz Minnesote je poslal tekmo leta okrog 20 zabojev raznih stvari, največ časopise in knjige; Mrs. Frances Vrček, Chicago, Ill. več letnikov "Zarje", glasila SZZ in razne programe in spominske knjige; Paul Berger, Chicago, Ill., knjige iz Ljubljanskega velesejma in spominske na Trboveljskega Sokola; M. Križanič, Cicero, Ill., par zanimivih slik; Rudolf in Anna Sedlar, Cicero, Ill. zanimive poštne karte iz Slovenije; James Dehvee, urednik Ameriške Domovine, Cleveland, O., številko humorističnega lista "Komar"; Leopold Kushlan, Cleveland, O. važno knjigo in nekaj drugih dokumentov; John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co., je kupil na zadnji spominski razstavi sliko "Industrijski Cleveland" od vdove pokojnega H. G. Peruška za \$100.00 in jo je poklonil v muzej; John Satkovich, Cairnbrook, Pa., puško iz dobe ameriške civilne vojne; društvo sv. Petra in Pavla, šte. 55. ABZ Lloydell, Pa., društveno zastavo, paradne kape in maršalsko sabljo; Anton Cerk, Greensburgh, Pa., lesena iz-

enega kosa lepo zrezana veriga; Mrs. Agnes Pirc, Chicago, Ill. velika slika slovenskega podpornega društva "Slovenija" šte. 44, CSBPJ. Iz tega društva je pozneje postala šte. 1, SNPJ. Na sliki so razni slovenski pionirji. Joseph Verbič, Joliet, Ill., srebrno odlikovanje "Državno darilo za konjerejo"; Anton Shular, Arma, Kans. je dostavil v muzej zastavo ASEPD v Frontenac, Kans.; 6 naravnih regalij, 1. čepca, 2. znaka, sliki članov šte. 2. te organizacije iz leta 1898 in še več drugih stvari; Blaž Novak, Cleveland, O., konvencije slike organizacij; Milka Kress, Cleveland, O. razne knjige in revije; Victor Wood, Cleveland, O. nad sto let stara žepna ura, pipa in skrinjica; Mrs. Lucija Koss Leskovec, Euclid, O., zbirko raznih knjig in brošur ter tri zgodovinske slike iz društvene življenja; društvo Cleveland šte. 126. SNPJ, dve društveni zastavi; samostojno podporno društvo Slovenija, Cleveland, O. zastavo in omaro.

To društvo je bilo najstarejše slovensko podporno društvo v Clevelandu in se je razpustilo leta 1940; Anton Milavec, Cleveland, O. slike od Slovenskega Sokola v Clevelandu in druge stvari; Anton Črtalič, Cleveland, O. lepo zbirko knjig, revij, programov in časopise; John Lokar, st. Cleveland, O. veliko zbirko raznih knjig, revij, časopisov, slike, programe in spominske knjige; Frank Kačar, Cleveland, O., lepo zbirko koledarjev, zapisnike raznih konvencij, pravila raznih organizacij in precej programov; John Bukovnik slovenski fotograf v Clevelandu, je podaril muzeju 15 slik slo-

venskih umetnikov z njih lastnorodnimi podpisi; Ivan Terček, Cleveland, zbirko raznih spominskih knjig, programov, revij in par slik; Jennie Dagarin, Cleveland, zbirko raznih zanimivosti in star denar; John Prime, Cleveland, številke redkega slovenskega lista v Ameriki, važne dokumente in trumpeto, ki se je rabila pri prvi Sokolski paradi v Clevelandu, katere se je tudi on udeležil; Louis Ule, slovenski brivec v Clevelandu, je poklonil \$5.00 Liberty Saving znancko iz leta 1918; Mrs. Tomle, Cleveland, antično orodje; Ivan Molek, Chicago, Ill., naravnica prvega slovenskega podpornega društva sv. Jožefa v Calumet, Mich., ki je bilo ustanovljeno leta 1882, kot tudi nekaj številov Proletarca in drugih stvarí; Louis Adamič, sloviti pisatelj v Ameriki, sliko H. G. Peruška in denarni prispevek; John Tavčer, tajnik SND razne časopise in programe.

Poleg navedenih so prispevali še nekateri drugi rojaki manjše stvari. Zahvalo sta zasluzila tudi Milan Medveshek in Frank Barbič, ker sta vozila stvari iz Chicago v Cleveland za muzej. Hvala tudi Frank Fendetu, ki je nabiral stvari za muzej v Chicago in Cicero, Ill.

Pri urejevanju prejetih stvari za muzej pa so pomagali: Jos. Kurent, Louis Dular in John Sušteršič iz E. 172nd Str., vsi iz Clevelanda. Vsem trem se prav lepo zahvalim za njih sodelovanje in strokovnjsko pomoč.

Zbirka predmetov v S. N. Muzeju raste od dneva do dneva, le urejevanje gre počasi od rok. Sedaj se lahko vsaki čas naredi lepa in zanimiva razstava vsakovrstnih stvari, ki so bile dostavljene muzeju. Veliko je še naših ljudi, ki imajo kaj primerne za muzej, dajte, dostavite reči v muzej, da ne bo prepozno. Dostikrat se zgodi, ko stariš pomreje, otroci ne vedo pomena starih slik, knjig, časopisov, pa jih kmalu vržejo v smeti in sežgo. Zakaj ne bi raje poslali sedaj take reči v hranitev muzeju, ki je prostor za to. Kdor kaj prispeva si zagotovi trajan spomin, ker je poleg predmetov v muzeju označeno vedno ime darovalca.

Kar sedaj muzej najbolj potrebuje, je oprema. To pa stane precej denarja in bo treba iskati vire, da se dobi financa in nabavi potrebne razstavne omare in omare za časopise in revije.

Če ima kdo kaj primerne za muzej, naj piše ali pošlje na: Slovenski narodni muzej, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Erazem Gorshe, tajnik-arhivar.

SMRTNA KOSA, POROKE IN DRUGO Z ELY

Ely, Minn.

Dne 31. avgusta je v Gospodu zaspala slovenska mati Marija Slabodnik, v starosti 76 let. Rodom je bila iz Geršič pri Podzemlju v Beli Krajini, odkoder je dospela za svojim soprogom Markom pred 44. leti v Ely, Minn. — Pokojna Mrs. Slabodnik je bila v vsem nje-

nem življenju blaga duša. V vsej sosesčini ni imela neprijatelja. Bila je lep zgled krščanske družine. Kjerkoli je mogla je pomagala, posebno na ta način, da je revnejšim naročala katoliške liste. V svojem življenju je pa bila vedno skromna, vedno pa rada v družbi svojih prijateljic. Zelo hudo ji je bilo, če bi se kedaj ne mogla udeležiti sv. maše. Šele pred par tedni sem jo videl, kako se je opirajoč na palico vračala domov iz cerkve. Takrat nisem niti pričakoval, da jo vidim zadnjič, pa se je tako zgodilo. — Zapušča tri sinove in sicer Leonarda, Johna in Antona, daleč na zapadu pa tudi enega sina Marka, ki je poslovođa rudniške druž. Po tem zapušču tukaj v Ely tudi hčer. — Bila je članica društva sv. Cirila in Metoda ABZ, in članica podružnice št. 23, Slovenske ženske zveze. Nje pogreb se je vršil v torek 2. septembra ob veliki udeležbi članov in članic društev ter prijateljev. — Počivaj v miru, preostali pa sožalje!

Dne 30. avgusta sta se bila poročila v cerkvi sv. Antona po Rev. Frank Mihelčiču Rudolf Horvat in Angela Vidmar. Zenin je prvorojeni sin v drugem zakonu Mr. in Mrs. John Horvat-a, nevesta pa hči Angele in John-a Vidmarja iz West Chapman Street.

Dne 1. septembra sta bila poročena po Rev. Fr. Mihelčiču Margaret Sprajcer in Frank Plantan. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Jos. Sprajcer iz East Chapman Street, zenin pa sin Plantanove družine v Sou-danu, Minn. Po poroki je bil v Community Hall prirejen obed, katerega so se udeležili sorodniki novoporočencev in Rev. Michael Papeš iz Hibbinga ter domači g. župnik Rev. Fr. Mihelčič, kakor tudi pomožni župnik Rev. Pryla.

— Vsem novoporočencem želimo obilo sreče v zakonu!

J. J. P.

ŽENSKÉ VABJO NA ZABAVO

So. Chicago, Ill.

Podružnica Slovenske Ženske Zveze št. 16, v So. Chicagi vabi vse Jugoslovane na veliko in zabavno prireditve članice omenjene podružnice, ki bo v petek 12. septembra zvečer takoj po cerkveni pobožnosti. Ker je čisti dobiček namenjen za Jugoslovanski Relief Fund. Vsled tega se pričakuje velike udeležbe od strani jugoslovanskega občinstva. Naj ne bo nobenega Slovence, ki bi ne imel en "kvoderček" v ta tako potreben in blagi namen. In še nagrade vas čakajo, če boste pridni.

Sedaj se pokažimo, da še imamo srce, ko gre za naše rodne brate in sestre. Če imamo srce, da priskočimo v potrebi drugim v pomoč, bi morali sedaj s podvojeno požrtnostjo delati in se žrtvovati, da čim več nabereмо za te siromake v starem kraju. Pomislimo samo to, kako bi bilo, ako bi bili oni tukaj in mi tam, pa bi se oni nič ne zmenili za nas. Kako bi nam bilo to hudo.

Torej navsilenje v petek 12. septembra zvečer v cerkveni

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Cleveland, O. — V cerkvi sv. Vida sta se pred kratkim poročila Mr. Adolph Jalen, sin Mr. in Mrs. Jalen iz East 76th Street in Miss Dorothy Gačnik, hčerka Mrs. Mary Gačnik iz Bonna Ave. Poroka se je vršila s sv. mašo. — Prijatelji novoporočencema častitajo!

Žrtev nesreče

Janette, Pa. — Pri avtomobilski nesreči je bil tukaj ubit Pavel Stampfer, član ABZ prej JSKJ. — Druge podrobnosti niso znane.

Vile rojenice

Cleveland, O. — Te dni so prijazne vile rojenice obiskale družino Mr. in Mrs. Max Gerl, na East 222nd St. in jim poklonile v dar zalo deklco. — Ustavile so se tudi pri družini Mr. in Mrs. Gust Gaspari na E. 80th Street in jim prinesle v dar krepkega fantiča. Dekliško ime srečne matere je bilo Frances Nose. — Prijatelji v obch slučajih častitajo!

Smrt na vzhodu

Gowanda, N. Y. — Po dolgotrajni bolezni je tukaj umrla Mrs. Ana Kastelic, stara 87 let. Doma je bila iz Mokronoga na Dolenjskem in je prišla v Ameriko leta 1920. Zapušča žalujočo hčer omož. Hočevar, dva vnuka in eno vnukinjo, nekje v Kaliforniji dva sina ter več drugih sorodnikov.

Poroka v Clevelandu

Cleveland, O. — Preteklo soboto sta se v cerkvi Marije Vnebovzete poročila Miss Margaret Jartz, hči Mrs. Jartz iz Arcade Ave. in Mr. Anthony Vadal, sin poznane in spoštovane Vadalove družine iz Arcade Ave. — Mlademu paru vse najbolje.

OBDOLEŽEN ŠPIJONSTVA ZA 21 DEŽEL

New York, N. Y. — Federalni agenti so zadnji petek objavili, da je bil na svojem posestvu v Wurtsboro, N. Y., obsegajočim 4000 akrov, aretirani neki Del Fungo Giera, star 69 let. Direktna obdolžba proti njemu, zaradi katere je bil aretirani, je bila, da se je izdajal za ameriškega rezervnega častnika ter na ta način izvil od nekega Newyorčana \$10,000. Dostavlja pa se, da se mož bavi s špijonažo, in, ako so obdolžbe resnične, je moral imeti nenavadno obširno razpredene svoje mreže, kajti trdijo, da je vodil špijonažo za celih 21 tujzemskih vlad. Svoje posestvo je imel zavarovano z elektičnim sistemom, dočim je njegovo delavnico stražilo šest policijskih psov.

Najnovejši vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

dvorani sv. Jurija na 96. cesti in Ewing Ave.

Kati Triller

TEMEN TRENUTEK

(283)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

IN A ROCKING CRADLE OF BOUGHS, THE WILD GIRL TRIED TO SCRAMBLE UP. A TALONED PAW STRUCK HER DOWN.

AWARE OF HER INSTANT PERIL, THE MIGHTY APE-MAN SPRANG UP TO THE INTER-WOVEN BRANCHES.

HE THRUST A HAND THROUGH THE FOLIAGE AND CLUTCHED THE BEAST BY A LEG.

BUT HE WAS TOO LATE. ALREADY THE LEOPARD'S FANGS WERE DARTING AT TARZEEA'S THROAT.

V tem zibajočem se gnezdu je divja deklca poskušala iztrgati se v višino, toda ostrí kremplji zverine so jo zopet potegnili dol.

Vedoč, da je deklca v smrtni nevarnosti, se je Tarzan povzpél v zamotane veje drevesa.

Izternil je roko skozi goste drevesne liste in pograbil zverino za zadnjo nogo.

Toda, bil je prepozno. Leopard je bil že pripravljen, da zasadi ostre zobe v Tarzeela grlo!

KO LOMIŠ SVOJ KRUH, SPOMNI SE TRPEČIH BRATOV IN SESTER V DOMOVINI!

Rev. Kazimir Zakrajšek o trpeči domovini. — Sovražnik je na delu, da izbriše Slovenijo s zemljevida. — Nezaslišano barbarstvo, ki ga izvršujejo Nemci nad našim narodom.

V ponedeljek večer po pobožnosti v cerkvi je imel v šolski dvorani sv. Štefana zanimiv predavanje o preganjanju Slovencev v stari domovini preč. g. P. Kazimir Zakrajšek, ki je došel pred nekaj tedni iz stare domovine. Na to predavanje so naši ljudje že težko čakali. Mnogo se čuje o domovini, tako in tako, toda ljudje si le ne morejo napraviti prave slike. Angleškega tisku nekateri ne verjemo, češ, vse se piše zgolj iz propagande, zopet drugim govoricam se veruje. Zato je ljudstvo željno pravih verodostojnih poročil, ki jih more dati le oseba, ki je sama videla, ali vsaj zvedela o istih od verodostojnih ljudi. Tako oseba je gotovo preč. g. K. Zakrajšek, ki je došel te dni iz domovine.

Kdor je čul zadnji ponedeljek preč. g. K. Zakrajška, ta je dobil zdaj vsaj nekaj neke prave podobe, kako se godi doma na Slovenskem slovenskim ljudem. Preganjanje je strašno. Saj ga dosti ne more opisati nihče. Če bi bilo le samo del tega, kar se je zgodilo nad domovino, bi bilo že silno grozno, tako pa je naravnost hujše, kakor v peklu. Samo na kratko. Ko so Nemci prihruli v Slovenijo so najprvo navalili na slovensko inteligenco po geslu: udari pastirja, in razkropile se bodo ovce. Pozapri in v koncentracijska taborišča so odgnali najprvo najbolj aktivne in agilne slovenske duhovnike, profesorje, učitelje, redovnice in druge. S temi so postopali slabše, kakor je mogel postopati z divjimi črnci kdaj kak kupčevalec s sužnjii. Noben ugovor, nobena prošnja, ničesar ni izdalo. Kakor da bi prihrulili iz katerega divjega planeta kruti divji nepoznani barbari, tako so nastopili tisti "kulturni" Nemci, kateri se predstavljajo, da njim sliši nadgospodstvo v svetu nad vsemi drugimi.

Slovenske ljudi lovi v temnih nočeh kot sužnje. Razvrstijo jih, možu vzamejo ženo, ženi moža, staršem hčerke in sinove in jih razdele. Može in mlade fante odžene na prisiljeno delo bogvekam v Nemčijo, žene, starke, pa na jug v Srbijo. Po 80 let stare ženske morajo v črni noči povezati eulo, pustiti domačijo pa oditi na jug v Srbijo. Vse to se dela po satanski premišljenem načrtu Nemcev. Češ, doli bomo te starke in starčke poslali Srbom, katerim smo vse razbili, zdaj jim bomo poslali še lačne slovenske starke in starčke, da jih naj Srbi, ki sami nič nimajo rede, ali pa z njimi naredi kar hočejo. Nemci vedo, da Srbi tem revežem ne bodo mogli ničesar dati, ker so jim Nemci vse razbili, pa mislijo, Slovenci jim bodo pa zamerili, ker jim pomoči ne bodo mogli dati in se bodo začeli na ta način sami sovražiti. Potem se bodo sami kila-

li tako jih bomo razdvojili, da ne bodo hoteli več skupaj. Isto metodo sejanja bratskega sovraštva med Hrvati in Srbi uporabljajo. Na Hrvaškem so lovili Srbe, dali so jih pa Paveličevcem, da so jih ti sodili in streljali. Potem so pa hinavsko šepetali Srbom, vidite Hrvatje vas preganjajo in pobijajo. To je satanska nemška metoda, da bi umetno med jugoslovanske brate za vse čase zasejali neodustljivo sovraštvo. Kaj takega je zmožen le kruti Nemec.

Na stotisoče Slovencev so s silo odvzeli posestva in vse in jih razgnali na vse vetrove. Ti reveži zdaj silno trpe. Misli si veliko žalost po domu, po grudi, na kateri je njihov rod živel stoletja. Zdaj so izgnani, brez sredstev. In še nekoliko drugih nečloveških nezaslišanih stvari se dogaja nad ubogim narodom.

Za enkrat, dokler pravica ne zmaga, ni druge pomoči, kakor da skušamo Ameriški Slovenci pomagati, kar največ moremo, da se tem lačnim revežem pomagamo, vsaj trenutno, kolikor se more. Zveze se bodo dobile z temi reveži in zato je potrebno, da zbiramo na vse načine pomoč domovini. Tu v Ameriki je še blagostanje, prostost, svoboda in demokracija. Tu sedamo k bogato obloženim mizam, imamo avtomobile, godi se nam, kakor v nebesih, napravam onemu trpljenju, ki ga mora zdaj prenašati domovina. Zato je na mestu, ko sedamo k našim mizam in uživamo dobrote, da bi se spomnili tudi trpečih bratov, sester, očetov in mater doma v domovini. Ko lomiš svoj kos kruha, spomni se brat, sestra, hčer, sin na svoje doma, kako se onim godi in če je v tebi še kaj slovenske ljubezni in slovenskega srca, odloži kosček od svojega kosa kruha in pomagaj svojim doma za morjem.

Tako je apeliral govornik na navzoče, ki so kar zamaknjeni poslušali nad eno uro s solznimi očmi.

Glede Amerike je dejal: Edino upanje nesrečnih narodov v Evropi je Amerika in njen predsednik Roosevelt, katerega blagoslovljajo milijoni in milijoni po Evropi in prosijo zanj Boga, da bi jih rešil trpljenja, v katerega je potisnilo Evropo barbarsko nemštvo.

Udeležba v dvorani je bila silajna. V sredo večer 10. septembra bo imel predavanje v South Chicagi v cerkveni dvorani sv. Jurija.

V petek večer bo seja vseh čehičkih zastopnikov društev in raznih predstavništev, kjer se bo skušalo zbrati odbor, ki bo začel z zbiranjem prispevkov za staro domovino. Te seje se bo udeležil tudi preč. g. K. Zakrajšek, ki bo podal nasvete po katerih potih in načinih bi se moglo nuditi pomoč staremu kraju.

Potrebo, da pridejo v Ameriko zastopniki slovenskega naroda, smo ameriški Slovenci začutili takoj ob izbruhu sedanje nove svetovne vojne. Takrat sem bil tu na kratkem obisku in pa sem se ob izbruhu vojne vrnil domov. Ze takrat ste mi ameri-

OB PRIHODU NAŠIH NARODNIH ZASTOPNIKOV V AMERIKO

Rev. K. Zakrajšek

V Ameriko je prišlo nekaj sedanjih ministrov jugoslovanske vlade v prognanstvu in nekaj politikov, da bodo tu vodili delo za obnovo Jugoslavije in tudi za pravice in svobodo Slovencev, Hrvatov in Srbov in tako pripravljali za prihodnjo mirovno konferenco.

Med temi zastopniki so Slovenci minister Fr. Snoj, bivši slovenski poslanec, Rev. Franc Gabrovšek kot zastopnik katol. zavednih Slovencev, član Slov. ljudske stranke, in univerzitet-

ni profesor Dr. Furlan kot zastopnik liberalnih Slovencev.

Vse te zastopnike Jugoslavije, zlasti zastopnike slovenskega naroda, prav iskreno pozdravljamo in jim kličemo prirčno dobrodošli v Ameriki!

Potrebo, da pridejo v Ameriko zastopniki slovenskega naroda, smo ameriški Slovenci začutili takoj ob izbruhu sedanje nove svetovne vojne. Takrat sem bil tu na kratkem obisku in pa sem se ob izbruhu vojne vrnil domov. Ze takrat ste mi ameri-

TRGOVCI PRODAJAJO OBRAMBNE ZNAMKE

Prihodni teden je proglašen za obrambni teden za trgovce. Njega namen je, da se navdušijo trgovci na drobno, da bodo prodajali obrambne znamke, katere si zaradi njih nizkih cen nabavijo lahko tudi manj premožne osebe.

ški Slovenci naročili, da naj opozorimo naše narodne voditelje doma na to potrebo in naj se vrnem z njimi čim prej nazaj. Zelo obžalujem, da se to ni že pred dvema leti zgodilo, ker je precej zamujenega. Vendar smo pa veseli, da se je to zgodilo saj sedaj. Zakaj se to ni zgodilo takoj, bom drugič povedal.

Mi smo že takoj takrat videli jasno, da se bo nova vojna kmalu razširila po celi Evropi, da tudi Jugoslavija ne bo dolgo ostala zunaj vojne. Videli smo, pa tudi to, da bo predsednik mirovne konference, zopet predsednik U.S.A., da se bo pa pri tej mirovni konferenci urejevala Evropa popolnoma po novih smernicah in na novih podlagah, ker se je po svetovni vojni v 20 letih jasno pokazalo, da je mir v Evropi na podlagi Versailleske mirovne pogodbe nemogoč. Vzemimo samo naš slovenski narod.

Razkosali so ga neusmiljeno kar na štiri kose in posamezne kose prodali kot blago v trgovini. Samo en del, niti dve tretjini, so dovolili, da se je pridružil novi jugoslovanski državi, okrog 800.000 Slovencev s prelepo Primorsko z našim slovenskim morjem so prodali brez vsake varnostne in zaščitne pogodbe Italijanom na milost in nemilost. Okrog 100.000 Slovencev na Koroškem so zabarantali premagani Avstriji, ki jim je bila več, kot nova njih zavezniška in prijateljska država Jugoslavija. Nad 50.000 so jih prodali Madžarom v njih sužnost. Da tako razkosanje suverenegega naroda ni pripomogla in ni bila pravica, temveč v neobvpjočo krivica, je jasno. Kje je ostalo načelo, za katerega smo se borili, namreč načelo pravice in svobode malih narodov? Državniki, ki so mešetarili v Parizu pri mirovni konferenci, so nanj čisto pozabili. Zato so nujno doživeli že po 20 letih strašno poraz.

In takih krivic je bilo po celi Evropi cela vrsta. Kako naj bo mir trajen na taki podlagi? Jasno je bilo, da se bo, da se mora preje ali sleje vsa stavba te mirovne konference podreti in povzročiti novo strašno klanje med narodi.

Ali naj bodoča nova mirovna konferenca naredi iste ali morada še večje napake? Seveda ako bi zmagala Nemčija, bo šla za dolgo časa ne samo svoboda malih temveč tudi velikih, da vseh narodov Evropa, da tudi narodov po drugih delih sveta. Jasno je, da taka preureditev sveta, "novi red", kakor ga Hitler imenuje, nima bodočnosti in ne bi mogel in ne more dolgo obstati, pa naj pride

za Adolfom Hitlerjem še sto drugih Hitlerjev.

Toda vsi vemo, da Nemčija ne more zmagati, kakor hitro je posegla vmes Amerika. Tako bo zopet Amerika imela prvo, da, glavno odločujočo besedo pri bodoči mirovni konferenci in bo odločevala glede bodočnosti vseh narodov.

Zato je pa nujno potrebno, da se Slovenci v Ameriki čim prej zavemo, da je prišel veliki čas in začnemo takoj močno delo za svoje pravice: za svojo svobodo, za svojo bodočnost, za svojo staro pravico. Zato je prav, da so prišli v Ameriko tudi zastopniki našega naroda.

Skušnja 20 let, trpka in bridka skušnja, strašno trpljenje naših sužnov v Italiji, Avstriji oz. Nemčiji in Madžarski, krivice v Jugoslaviji, zlasti pa strašna Kalvarija, ki nas je zadela letos, skozi katero mora naš narod doma, tako strašna Kalvarija, kakoršne ni imel in nima noben drugi narod, ker gre za popolno uničenje slovenskega naroda, vse to nam daje da danes legitimacijo, pravico in dolžnost, da vzamemo svojo usodo v svoje lastne roke in začnemo delo in boj za svojo rešitev, za svojo svobodo sami, da si začnemo iskati zaveznikov in prijateljev zlasti tu v Ameriki, s pomočjo katerih si bomo zagotovili svojo "staro pravdo", pravico do svobodnega življenja suverenegega naroda pod solncem. Majhen narod smo. Ne tajimo tega. Najmanjši med narodi v Evropi, toda kljub temu suvereni samostojen narod smo in imamo iste in enake pravice do svojega suverenege narodnega

življenja kot vsak drug veliki narod. Novorojenček ima isto sveto od Boga in vseh človeških pravic do svojega življenja kakor 7 čevljev visok človek ali 80 let stari. In kdor nas, baby narod umori, je enako morilec, kakor če umori velikega. Da, kot baby narod imamo še to predpravo pred velikimi, da so vsi veliki narodi po vseh božjih in človeških postavah dolžni, da ga ščitijo, da mu pomagajo, da ga varujejo kakor imajo v družini starejši, večji bratje in sestre dolžnost, da najmlajšega in najmanjšega svojega brata ščitijo, mu pomagajo in ga varujejo.

Velika naloga zato čaka naše slovenske narodne in politične zastopnike sedaj tu v Ameriki, kateri upamo, da bodo kos. Mi ameriški Slovenci se zavedamo svoje velike dolžnosti, da jim pomagamo, kar bomo storili samo z vsem veseljem, z vso požrtvovalnostjo in z vsem navdušenjem. Zavedamo se, da smo sedaj mi slovenski narod, ker je narod doma zasužnjen, zvezan in ima svoja usta zamašena. Zato bomo pa mi toliko pridne delali za svojo svobodo, rabili toliko pridno svojo žuljene roke in žrtvovali svoja denarna sredstva, da ga rešimo.

Ali ni tako, ameriški Slovenci?

Defense Savings Bonds, Series E. are available in denominations as low as \$25, maturity value, the cost of which is \$18.75. Ownership of Series E Bonds is limited to \$5,000 maturity value of Bonds issued in any one calendar year.

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

‘Ena božjih Cvetk’

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

JEREMIJA SE RAZGLEDUJE

P. Bernard Ambrožič, OFM.

1. POJDIMO POGLEDAT.

Zdi se mi nepotrebno razmetavanje besed, pa vendar moram napisati nekoliko uvoda. Prvič glede naslova nad tem pisanjem. Kdor je videl ali celo bral moje članke v Amerikanskem Slovincu pretekle dni, bo kmalu razumel naslov. Kdor jih ni videl, naj mu bo povedano, da sem jih pisal pod naslovom: "Jeremija na razvalinah". Naj bo s to opazko ta reč odpravljena. Šlo mi je pa zato, da bi kolikor toliko zainteresiral naš narod za NUJNO pomoč rojakom v zasužnjeni domovini.

Stvar se mi zdi tako nujna in neobhodno potrebna, da ne morem mirovati. Napisal sem sicer pod zgornjim naslovom 12 člankov, pa gre mimo in smo tam, kjer smo bili poprej. Hočem reči, tako je večinoma s takim in podobnim pisanjem. V našem primeru ne sme in ne more biti tako, ker je skoraj dvanajstura. Zapisal sem že pred nekaj dnevi, da imamo — v podobi rečeno — samo še 15 minut časa. Če sem druge opozarjal na to okolnost in jih pozival, naj vendar skušajo izrabiti ta dragoceni čas, kako ne bi jaz sam poskusil, da ga izrabim kar najbolj mogoče...

Zato sem se odločil, da bom nadaljnje članke poslal še dvema drugima slovenskima listoma za priobčitev. Saj je treba doseči kar mogoče široke plasti naroda, drugače — bo po nas...

V naslednjih vrsticah se bom sam od sebe pojasnil skupni naslov nadaljnjih člankov. Jeremija je spet ves naš narod. Tisti, ki piše, in oni, ki boste brali, smo vsak zase in vsi skupaj delček tega naroda, zato tudi nam gre priimek: Jeremija...

Ko človek piše za javnost in je njegovo pisanje objavljeno v tisku, ga seveda zanima, kakšen bo odziv njegovega pisanja v bralcih. Vsako, ki mu je s pisanjem za javnost resna zadeva, je tak. Razume se, da tudi jaz nisem drugačen. Zlasti pa velja to v tako resni stvari kot je ta, za katero gre tu in je šlo v prej omenjenih člankih.

Torej sem se zanimal, kako je čitačova javnost one stvari sprejela. Nujno sem se zanimal za to, še preden je bila serija člankov končana. V normalnih razmerah bi si moral vzeti potrpljenje in vdano čakati, dokler bi se samo od sebe ne pokazalo, kaj je s stvarjo. Toda v našem primeru je stvar tako nujna in nepotrpežljiva, da niti tega nisem mogel. Postal sem prav tako nepočakan, kakor je nepočakana stvar sama, ki nam zanjo gre.

Tam v Kanadi, kjer so oni članki nastali, sem bil tiste dni zelo samotni. Naš izseljeni narod je bil primeroma daleč od mene. Celotna pošta je imela preko

meje iz Amerike nekam izredno počasno pot. Kolikor je je bilo, je pa bila vsak dan bolj kričča, nujna, prinašajoča poročila o novih grozotah. NOVE so bile zame in menda za nas vse, nove niso bile za one naše ljudi tam za morjem, ki so padli med razbojnike...

Postal sem torej tako nepočakan, da sem stisnil par stvari pod pazduho in jo mahnil čez mejo, med naš narod v Ameriki, da izvem naravnost iz ust vsaj nekaterih rojakov, kako se jim zdi ta zadeva. Kam naj grem? Najbližji mi je Cleveland in najbolj pripraven, zakaj tu je največji procent naših ljudi in med njimi se ravno mudi mož, ki nam je pred kratkim prinesel iz domovine najbolj verodostojnih poročil in tudi popolnoma novih pobud. Še več, prinesel nam je misli, želje, prošnje, rotitve naših tam doma. In z vsem tem nam je prinesel navodil, informacij, napotkov, novih pogledov na celo stvar.

In tako sem ustavil v Clevelandu in se razgledal in poslušal in preden se vrnem v kanadsko osamljenost, bi rad še nekaj napisal.

Te reči bodo brali tudi rojaki v Kanadi. Oni poznajo razmere tam in se ne bodo čudili, ko govorim o "osamljenosti". Amerikanci nekako instinktivno sodijo tudi Kanado po svojih tukajšnjih razmerah in morda ne bodo razumeli. Saj si večinoma predstavljajo nas tam v Kanadi kot si predstavljajo svoje razmere. Sprašujejo me, kako napreduje tam naša slovenska "fara" ali naselbina in tako dalje. Naj mimogrede povem, da ne živimo tam skupaj v kaki enotni naselbini, ampak smo daleč drug od drugega in jaz se snidem s Slovenci le, če se spravim na vlak ali spustim avto na precej dolgo pot, ali pa če Slovenci tako naredi, kot so naredili dne 17. avgusta, da namreč pridejo skupaj od blizu in daleč, kar se pa ne more prepogosto zgoditi.

No in tako sem se odločil, da pridem pogledat, da pridem na razgledovanje. Razgledovanje se je vršilo pod vidikom onih 12 člankov, ki sem jih sploščkal omenil, in pod tem vidikom nastajajo tudi naslednji članki. Zato ni nič drugega vse tole pisanje ko nadaljevanje tega, kar je že bilo v tisku. V naslednjem članku pa pridemo naravnost k stvari. (Dalje prih.)

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nad vse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Z Boltežarjem sva takoj odrinila proti koči na barju. Stala je tam čisto temna; toda vežna vrata so bila odprta. Tavalala sva v sobo in prižgala luč. Na mizi so stale skodelice za kavo, na podoknici pa so ležale vedeževalske karte; poleg njih je stala neprižgana svetilnica. Nazadnje sva preiskala vso to malo kočjo; nikogar ni bilo v njej.

"Vlačuga je šla!" je rekel Boltežar. "Čisto gotovo jo je potegnila s Tončetom. Sedaj se mi jasni. Tonče je ukradel svojemu očetu denar, zažgal nato žago, da bi prikrič tatvino in je pobegnil s to črno vlačugo čez drn in strn."

"Da, zdi se, da je tako!" sem mu priregnul. "Fanta mora gnati brezumna strast k temu dekletu."

"Prismojen je! Čisto prismojen! No, ne bosta tekla daleč. Kakor hitro se zdani, se popeljem v mesto in ju naznapim državnemu pravdnistvu. Sedaj hova končno le šla spat."

Med tem, ko sva se poskušala, da bi zaprla vežna vrata, je prišla do naju črna žival. Pes. Začel je cvileče lajati in je bil zelo nemiren. Boltežar je posvetil nanj s svojo svetilnico in rekel:

"Grčarjeva mrcina. Poznam žival. Naj brž išče starih dveh."

Pes je tulil, cvilil in lajal. Stekel je košček pota po bregu navzdol, se krehavo zopet vrnil k nama, znova začel cviliti in zopet zdiral po bregu.

"Kaj pa hoče žival? Videti je, kakor da bi naju hotel na nekaj opozoriti. Pojdiva za njim."

Pes je tekkel sem in tja skoraj brez sapa. Nekako na tri četrtine pota po bregu doli je obstal in cvileč stekel na levo v gozd.

"Za njim!" je rekel Boltežar. "Le previdno! Tu je vse polno nizke goščave in korenin."

Posvetil je po tleh. Počasi sva si utrla pot.

"Kako pes laja! Sedaj je zopet obstal." Šla sva še košček poti.

Tedaj sem zagledal najstrašnejši pripor, kar sem jih videl v svojem življenju.

Pes je bil iz zameta do polovice izkopal mrtvo žensko truplo.

Bianka!

Celo je imela zdrobljeno.

"Bianka!" je momljala Boltežar. "Mrtva je. Bog naj ji bo milostljiv!"

Jaz nobene besede nisem spravil iz sebe.

Dva moška sva stala tam precej časa, ne da bi se genila. Pes je boleče cvilil in ljizal roko mrtvi deklici. Svetilnica je osvetljevala njeno strahotno izkaženo glavo.

"Nekaj morava storiti. Kaj pa naj storiva?"

"Ne vem!"

Postalo mi je slabo. Nasloniti sem se moral na drevo.

"Ostanite tukaj! Stražite s psom! Skočil bom v vas in pripeljal ljudi."

In odhitel je s svojo svetilnico; ostal sem v temi sam z mrtvim dekletom in s psom. Prišlo mi je na misel, da bi bila Boltežarjeva dolžnost, da stoji tukaj na

straži, mene pa pošlje v vas. Toda nisem mogel več predrugačiti; moral sem ostati pri umorjeni v tem temnem gozdu.

Najpoprej sem zaprl oči. Toda tedaj šele je bilo hudo. Bilo mi je tako slabo, da bi skoraj umrl. Čutil sem, da se bom zvrnil po snegu.

Imeti moram močno voljo. Le ta mi lahko pomaga.

Odprl sem s silo oči in jih uprl v mrliča. V blede mesečini sem videl razbito čelo, s krvjo oblit obraz.

No, bila je mrtva ženska, umorjeno nesrečno dekle! Saj ni bila nikaka prikazen! Česa pa naj se bojim? Stopil bom bliže in si natančno ogledal mrliča. Morebiti še kaj odkrijem.

Storil sem tako. Čudovito — svojih nog nisem čutil, ko sem se prestopil nekaj korakov. Bile so kakor odmrle. In ko sem zakrožil z rokami, sem se prestrašil, da sem mogel storiti to tukaj, v tem ukletju strahote in smrti.

Vprašanje, kdo je mogel storiti to, mi ni prišlo na um. Za to so bili moji možgani preotrpeli. Imeti voljo! Iti k njej! Saj vendar ni nič drugega kakor narava.

Stal sem torej pri mrliču in sem se sklonil nad njim. Tedaj je pes zlovilno zarenčal in hlastnil po meni.

Odšel sem nazaj do svojega drevesa. Sedaj je prišel pes za menoj in mi obližnil kolena.

Vihar je še vedno tulil po gozdu. Velike cunjice vodenega snega so tleskale na tla; tu in tam je počila veja.

Črna Bianka, sedaj si mrtva. Lepega življenja nisi imela. Rojena si bila pri komedijantih. Tvoj dom je bila cesta. Nato ti je umrla mati. Zapustila ti ni ničesar drugega, kakor svojo divjo kri in spomine, ki niso mogli dobro vplivati na otroka. In nato si prišla k tej večji, kjer je bilo še slabše. Tvoji opotekajoči se vroči duši nihče ni pomagal. Poželeli so svojega telesa in zaničevali tvojo dušo, venomer so te porivali še košček pota dalje proti pogubi. Toda tudi po strahotni usodi. Nihče na svetu ne bo mogel presoditi, kaj je bilo jedro tvojega življenja. To bo storil drugi, ki ve odgovor, ko sije sonce in ponoči, ko vse cvete in trohni.

Ce bi bil sedaj duhovnik in če bi ravnal po svojem srcu, bi dvignil roko in ti dal odvezo. Nisem duhovnik, in tudi prepozno je. Toda to vem, da je Bog bolj usmiljen kakor pa jaz in vsi ljudje.

Sedaj mi pridé na misel, da je stara mati rekla, Bianka bo umorjena, še predno preteče leto. Razložila mi je to iz črt na roki.

Starka je prerokovala torej le prav. Pravijo, da je že večkrat napovedala smrt. Morebiti jo razsvetljuje sam zlodej. Kaj vem jaz?

(Dalje prih.)

America's answer to the dictators is a declaration of national emergency. Buy Defense Savings Bonds and Stamps to build our defense.

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogrontal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

RAZNOTEROSTI

NEVARNI UGRIZI

Tu in tamo čitamo, da je nekdo za svojo obrambo in napad uporabil svoje zobe. Izkušnja uči, da so takšni ugrizi zelo nevarni. Usta so namreč tudi tedaj, če si jih skrbno snažimo, posejana s klicami, ki njim samim morda ne škodujejo, a utegnejo napraviti veliko škodo, če zaidejo v rano. Tu povzročajo težke infekcije, ki se širijo vzdolž mišic in kit, kar velja posebno za ugrize v roke. Kužne klice se razširjajo, posebno hitro, če je ugrizeni imel roko stisnjeno v pest, tako da so bile mišice napete. Ko ta napetost popusti, mišično tkivo bakterije naravnost varka. Takšne infekcije je posebno težko obravnavati ker je roka tako komplicirano zgrajena.

ČRNE MADONE

V začetku nemškega vpada na Poljsko je ves svet govoril o poljskem svetišču v Čenstohovu in o "črni Madoni". Povedati je treba, da je čenstohovska podoba Marije zares popolnoma črne barve. Te vrste slik Matere božje je pa na svetu več, kot bi si človek mislil. Najbolj znane so poleg imenovane, še čudežna podoba Matere božje v Kölnu, pri Sv. Janezu v Luksemburgu in pri Spitzu ob dolenji Donavi.

Glede na vzrok črne barve razlikujemo tri skupine črnih Madon. V prvi skupini so podobne, kjer izhaja črna barva iz kemične sestavine sorodnih barv. Slikarji so uporabljali, da bi ponazorili mesno barvo, barvi cianobor in "menig". Ščasoma sta se obe, na srebrni podlagi po-

dobe, spremenili v črno barvo. V drugi skupini so slike, kjer je črna barva nastala, na primer, od dima sveč. Stoletja stare podobne so se v tej dolgi dobi pač morale nalesti saj in dima in po-črneti. V tretji skupini, kamor spada tudi čudežna čenstohovska Madona, pa so podobne, ki so bile že spocetka naslikane s črno barvo.

Druge razlage za črno barvo Madon so vse napačne, posebno vse tiste, ki pravijo, da so črne Madone izšle iz črnih slik egiptovske boginje Iside ali črne efeške Diane.

NAZILI SO KONFISCIRALI ČESKE IN SLOVAŠKE SAMOSTANE

"Slavonic Bulletin" (SB) poroča: Čehoslovaški tiskovni urad v Londonu poroča, da se Nemci konfiscirali (zaplenili) Emav, ki spada k benediktinskemu redu. Zaplenili so tudi prav vse premoženje ki spada usmiljenim bratom v Pragi, Nove Mesto, Brno, Prostějov, Vizovice in Letovice. Redovnikom in duhovnikom obeh redov česke narodnosti je bilo zapovedano, da si naj preskrbijo civilne zaposlitve v teku štirinajst dni. Prepovedano jim je bilo pridigati ali darovati sv. mašo. Opatu Vykoukal-u je bilo ukazano, da izroči vse svoje opatske znake in da zapusti Prago. Sedaj je v konfinaciji v Plznu v neki privatni hiši.

Tudi na Slovaškem, kakor poroča isti tiskovni urad, je bilo več samostanov zaplenjenih, redovnike so pa nazijske straže razgnale na vse strani.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapsch.
Crested Butte, — Martin Tezak.
Denver, — G. Pavlakovich.
Leadville, — Miss Mary Klun.
Pueblo, — Josephine Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — Mary Fajfar.
Bradley, — Math Stefanič.
Chicago, — Jožef Fajfar.
Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
La Salle, — Anton Strukel.
North-Chicago-Waukegan, — Gabriel Drailier, Andrew Kosir in Mrs. Jennie Keber.
Oglesby, — Frank Jerin.
Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman, — Martin Golobich.
Standard, Granville, — Joseph Bregar.
So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Gernik, Mrs. Agnes Mahovich.

INDIANA:

Indianapolis, — Mrs. Mary Kronoshek.
Whiting, Ind. — Miss Kathie Triller.

KANSAS:

Franklin — John Dobravec.
Frontenac, — Anton Drenik.
Kansas City, — Peter Majerle in Joseph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmed, — Mrs. J. Hribljan.
Detroit, — Steve Potočnik.
Harrieta, Boon, Cadillac in okolica, — Mark Badovinac.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, — Frank Richter.
Manistique, — Anton Krašovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Bivabik, — Mrs. Mary Delak.
Chisholm, — Frank Laurich.
Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth, — John Strah in Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Ulčar.
Greeney, — Katarina Kochevar.
Hibbing in okolica, — Joe Zajc.
Keewatin, — Mary Kolar.
Leoneth in Spruce Location — Anton Pene.
New Duluth, — M. Spchar.
McKinley, — A. Hegler.
Rice, — Rev. John Trobec.
Saul Rapids, — John Burgetaler.
Soudan, — Frances Loushin.
Virginia, — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze.

OHIO:

Bedford, — Frank Stavec.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Z. Collinwood, St. Clair pri Sv. Vidu in okolici, Euclid in

Nottingham je zastopnica Mrs. Margaret Poznič — Za Newburgh in okolico Mr. J. Resnik, Rt. Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.
Conestoga, — Angela Berus.
Lorain, — Justina Paul.
Girard, Niles, Youngstown in vsa okolica, — John Dolčič.
Petersburg, — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Alliquippa, — Ant. Habich.
Beading, — Nikolaj Simonich.
Beading, Universal in okolica, — Frank Kokal.
Bradock, — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan, — Mary Usenick.
Bulger, — S. Jenko.
Burgestown, — John Pintar.
Cairnbrook, — Angela Statkovič.
Farrell, — Anna Lumpert.
Forest City, — Mrs. Mary Grum.
Homer City, — Pavel Novosel.
Houston, — Michael Tomšič.
Imperial, — John Jamnik.
Johnstown, Conemaugh in okolica, — Matt Ključevšek.
Lawrence, — Carolina Rosman.
Pittsburgh, — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadonič.
Steelton, — Doroteja Dermes.
Strabane, Canonsburg in okolica, — Anton Tomšič.
Moon Run, — Jacob Drailier.
Olyphant, — Mary Zore.
St. Marys, — M. Aufderklam.
Vanding, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Jos. Rakovec.
Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee in West Allis, — Mrs. Rose Deželan.
Sheboygan, — John Udovitch, in Marie Prislund, Johana Mohar.
Willard, — Frank Perovšek in Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konst. Podlesnik.
Rock Springs, — Uršula Ivsek.

MISSOURI:

Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff, — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Martin Horvath.
Little Falls, N. Y. — Amalia Furian.
Brooklyn in New York, N. Y. — Anton Anžlovar.
Oregon City, Ore. — Mrs. Mary Polajnar.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihter.
Helper, Utah, — A. Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.

Pisano polje

J. M. Trunki

Poraja se tudi v ameriškem časopisju razmotrivanje o odgovornosti nemškega naroda pri vseh grozotah, kakršnih svet še ni videl. Churchill in drugi so že opetovano poudarili, da borba ni naperjena zoper nemški narod, le zoper trinoštvo (tyranny) klike, ki je prišla na površje in zdaj divja. Well, za kako uničenje člega naroda ne more biti noben pošten človek. Vse kaj drugega pa je moralna odgovornost za strahovite in nečlovekne krivice, ki se dogajajo in jih utegne biti še več, ako se kliki trinoštvo posreči. Človeške sile ne morejo presoditi in oceniti odgovornosti posameznih, in ti so končno narod, odvisna pa bo odgovornost pri narodu od stališča, kakršno zavzema posamezni napram očitnim krivicam, če jih zagovarja, ali jih odklanja.

Ko so naziji pokrčili Poljsko, sem videl pismo starikeve Nemke, kjer ta ženska naravnost histerično zahvaljuje Boga za zmago in kliče božjega blagoslova nad Hitlerja, da je v tla pomandral Poljake. To pomandranje traja naprej in meri na uničenje milijonskega naroda. Tako mišljenje je pravo bogokletstvo. Treba bo do štiri zapisati na histerijo posameznih in na fanatizem, ki se je polastil vsega nemškega naroda, ampak to ni noben izgovor za odgovornost v vesti vsakega posameznika.

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne

Govorijo in pišejo o maševanju, revanži, ako se sedanje za Nemce lepo vreme izpreobrne. "Moje je maševanje", govori Vsemogočni, je zapisano in mora pri tem ostati. Tu gre le za to, kolikor je posamezni vestno odgovoren, vse drugo moramo pripustiti višji sili, ki pravilno pozna ves obseg te odgovornosti. Značilno pa je, da se pojavlja razmotrivanje o odgovornosti tudi nemškega naroda, ko krivice nad milijoni vpijejo do neba, krivice nad milijoni nedolžnih otrok, "katerih je nebeško kraljestvo". Posamezni Nemci si morajo uravnati vest in se ne